

ΕΤΟΣ 70όν

30 Ιανουαρίου 2022

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 5 (3583)

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΜΕΓΑΛΟΙ ΦΩΣΤΗΡΕΣ

Μνήμη σήμερα τῶν τριῶν μεγάλων οἰκουμενικῶν διδασκάλων καί ἱεραρχῶν, Βασιλείου τοῦ Μεγάλου, Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου καί Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, καί μέ τήν εὐκαιρία τῆς -κατά Κυριακήν μάλιστα- εὐχαριστιακῆς συνάξεώς μας διακόπτεται ἡ σειρά τῶν περικοπῶν τοῦ θεηγόρου Λουκά καί ἐπιλέγεται ἀπό τή σοφία τῶν ἁγίων πατέρων μας εὐαγγελική περικοπή ὀριζόμενη γιά τή μνήμη μεγάλων ἱεραρχῶν τῆς Ἐκκλησίας μας.

Ἄλατι τῆς γῆς χαρακτηρίζει ὁ διδάσκαλος Χριστός τοὺς μαθητές του, ἀλλά καί δι' αὐτῶν τοὺς φίλους καί οἰκείους του, τοὺς ἐργάτες τοῦ ἀμπελῶνος τῆς Ἐκκλησίας μέσα στοὺς αἰῶνες. Τό ἀλάτι νοστιμίζει καί συμπληρώνει τό φαγητό πού ἐτοιμάζει μέ ἀγάπη ἡ νοικοκυρά. Ἄλατι πνευματικό καί ἠθικό εἶναι ἡ παρουσία τῶν εὐσυνείδητων καί ἀγωνιζόμενων ἀνθρώπων τῆς Ἐκκλησίας, κληρικῶν καί λαϊκῶν, μέ τήν εὐλογία τῆς ὁποίας πάντοτε καλοῦνται νά ἐπιτελέσουν ἔργο ἱεραποστολικό. Αὐτό ἔπραξαν, βεβαίως σέ ἄφθαστο, ἀμίμητο καί ὑπερμέγιστο βαθμό, οἱ τρεῖς μεγάλες αὐτές προσωπικότητες τῆς Ἐκκλησίας. Ἐπιζήτησαν καί καλλιέργησαν πολύ ὑψηλά καί σπουδαῖα χαρίσματα, πρῶτιστα πνευματικά: ἀναδείχθηκαν ἀνθρωποὶ προσευχῆς, νηστείας, ἀσκήσης καί μελέτης τῶν θείων Γραφῶν, ἤδη ἀπό νεαρότατης ἡλικίας· κατέκτησαν σύνολη σχεδόν τήν ἐπιστημονική γνώση τῆς ἐποχῆς τους, σπουδάζοντας δίπλα σέ ὀνομαστοὺς διδασκάλους θεολογία, φιλοσοφία, ρητορική, ἀστρονομία καί ἰατρική.

Ἄ φωτισμός τῶν ἀνθρώπων

Ἵπως τά φῶτα, περί τῶν ὁποίων μᾶς μιλάει σήμερα τό ἱερό Εὐαγγέλιο, λάμπουν, ἔτσι ἔλαμψαν οἱ Τρεῖς Ἱεράρχες, παρά τήν ταπεινοφροσύνη καί τήν «ἐν τῷ κρυπτῷ» καλλιέργεια τῶν ἀρετῶν τους καί τήν ἐργασία τῶν πάμπολλων ἀγαθοεργιῶν καί τῶν καλῶν τους πράξεων. Ἔτσι ὁ

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Ματθ. ε' 14-19)

Ἡ ζωή τῶν χριστιανῶν

Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ Μαθηταῖς· Ὑμεῖς ἐστε τὸ φῶς τοῦ κόσμου· οὐ δύναται πόλις κρυβῆναι ἐπάνω ὄρους κειμένη· οὐδὲ καίουσι λύχνον καὶ τιθέασι αὐτὸν ὑπὸ τὸν μόδιον, ἀλλ' ἐπὶ τὴν λυχνίαν, καὶ λάμπει πᾶσι τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ. Οὕτω λαμψάτω τὸ φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὅπως ἴδωσιν ὑμῶν τὰ καλὰ ἔργα καὶ δοξάσωσι τὸν Πατέρα ὑμῶν τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Μὴ νομίσητε ὅτι ἦλθον καταλῶσαι τὸν νόμον ἢ τοὺς προφήτας· οὐκ ἦλθον καταλῶσαι, ἀλλὰ πληρῶσαι. Ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν· Ἔως ἂν παρέλθῃ ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, ἰῶτα ἓν, ἢ μία κεραία οὐ μὴ παρέλθῃ ἀπὸ τοῦ νόμου, ἕως ἂν πάντα γένηται. Ὅς ἐὰν οὖν λύσῃ μίαν τῶν ἐντολῶν τούτων τῶν ἐλαχίστων καὶ διδάξῃ οὕτω τοὺς ἀνθρώπους, ἐλάχιστος κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν· ὅς δ' ἂν ποιῆσῃ καὶ διδάξῃ, οὕτως μέγας κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν.

Θεὸς τοὺς ἀποκάλυψε γιὰ νὰ ὠφελοῦνται οἱ ἄνθρωποι καὶ νὰ δοξάζεται τὸ ὄνομά Του. Ἔγιναν περίοπτοι ὄχι μόνο στὸν ἱστορικό χρόνο πού ἐζησαν, ἀλλὰ διαχρονικά, ὅπως ἡ πόλη ἐκείνη πού εἶναι χτισμένη πάνω σέ ἓνα λόφο, καθὼς τὸ Εὐαγγέλιο σήμερα μᾶς πληροφορεῖ, καὶ οἱ ἄνθρωποι τὴ βλέπουν καὶ τὴ θαυμάζουν, καὶ ὅλοι ἐπιθυμοῦν νὰ τὴν ἐπισκεφθοῦν γιὰ νὰ πλουτίσουν πνευματικά καὶ πολὺ νὰ ὠφεληθοῦν ἀπὸ αὐτὴ τους τὴν ἐπίσκεψη.

Πίστη καὶ ἐπιστήμη

Πολλές φορές, καὶ στό παρελθόν καὶ στίς ἡμέρες μας, γίνεται συζήτηση γιὰ τὸ κατὰ πόσον ἡ ἐπιστήμη μπορεῖ νὰ συμπορευθεῖ μέ τὴν πίστη στὸν Θεό, γιὰ τὸ ἂν ἡ μία ἀναιρεῖ ἢ συμπληρώνει τὴν ἄλλη. Τὴν ἀπάντηση δίνουν «οἱ μελίρρυτοι ποταμοὶ τῆς σοφίας», οἱ τρεῖς ἐπιστήμονες ἱεράρχες Βασίλειος, Γρηγόριος καὶ Ἰωάννης, ἀλλὰ καὶ πλῆθος ἄλλων ἀρχαίων καὶ νεωτέρων μορφωμένων κατὰ κόσμον ἀγίων τῆς Ἐκκλησίας μας. Καὶ ἡ ἀπάντηση εἶναι ὅτι πίστη καὶ ἐπιστήμη ὄχι ἀπλῶς δέν ἀλληλοαναιροῦνται, ἀλλὰ, ἀντίθετα, προτοῦ σπουδάσει κανεὶς χρειάζεται νὰ λιπᾶνει τὸ χωράφι τῆς καρδιάς του μέ τὴν πίστη του στὸν Θεό καὶ ἔπειτα νὰ τὸ σπεῖρει μέ τὴν ἐπιστημονικὴ του γνώση. Πίστη στὸν Θεό σημαίνει ἀγάπη πρὸς τὴν εἰκόνα του μέσα στὸν κόσμο, τὸν συνάνθρωπο, ἀγάπη ἀληθινὴ καὶ ἀνόθευτη σάν κι αὐτὴ πού εἶχε ὁ ἀρχιερέας καὶ ἰατρός ἅγιος Βασίλειος, ὅταν καθημερινῶς ἐπισκεπτόταν τὴ Βασιλειάδα γιὰ νὰ διακονῆσει τοὺς ἀσθενεῖς καὶ νὰ πλύνει τὰ πόδια τῶν λεπρῶν.

Μετάφραση τῆς Εὐαγγελικῆς περικοπῆς

Εἶπεν ὁ Κύριος, στούς μαθητές του: «Σεῖς εἶστε τό φῶς τοῦ κόσμου. Ἡ πόλη πού βρίσκεται ἐπάνω στό βουνό δέν μπορεί νά κρυφθεῖ· οὔτε ἀνάβουν τόν λύχνο καί τόν τοποθετοῦν κάτω ἀπό τό μῶδιο (μετρικό σκεῦος), ἀλλ' ἐπάνω στόν λυχνοστάτη, καί ἔτσι φωτίζει ὅλους ὅσοι εἶναι μέσα στό σπίτι.» Ἐτσι πρέπει νά λάμπει καί τό δικό σας φῶς μπροστά στούς ἀνθρώπους, ὥστε νά δοῦν τά καλά ἔργα σας καί νά δοξάσουν τόν Πατέρα σας, ὁ ὁποῖος εἶναι στούς οὐρανοῦς. Μή νομίζετε ὅτι ἦλθα νά καταργήσω τόν νόμο ἢ τούς προφήτες· δέν ἦλθα νά καταργήσω ἀλλά νά ἐκπληρώσω. Σᾶς διαβεβαιώνω ὅτι μέχρι νά καταστραφοῦν ὁ οὐρανός καί ἡ γῆ, οὔτε ἓνα γιῶτα ἢ ἓνα πνεῦμα δέν θά καταργηθεῖ ἀπό τόν νόμο ἀλλά ὅλα θά γίνουν. Ἐπομένως, ἐκεῖνος πού θά καταργήσει ἔστω καί μία ἀπό αὐτές τίς μικρότερες ἐντολές καί διδάξει τούς ἀνθρώπους χωρίς αὐτή, θά θεωρηθεῖ ἐλάχιστος (καί δέν θά ἔχει δέση) στή βασιλεία τῶν οὐρανῶν· ὅποιος ὅμως ἐφαρμόσει καί διδάξει ὅλες τίς ἐντολές, θά θεωρηθεῖ μέγας στή βασιλεία τῶν οὐρανῶν».

(Ἀπό τή νέα ἔκδοση: Ἡ Καινή Διαθήκη, τό πρωτότυπο κείμενο μέ νεοελληνική ἀπόδοση τοῦ ὁμοτ. καθηγ. Χρ. Βούλγαρη, ἐκδ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ)

Τά ἀναστήματα τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν ὁμοιάζουν μέ σκιερούς πλατάνους, στήν παχιά σκιά τῶν ὁποίων θά ἦταν πραγματικά εὐεργετικό νά προστρέξουμε ὅλοι μας· διδάσκαλοι καί παιδαγωγοί ὅλων τῶν σχολῶν καί τῶν βαθμίδων, ἐπιστήμονες κάθε εἰδικότητας τοῦ ἐπιστητοῦ, γονεῖς σαρκικοί καί πνευματικοί, κληρικοί καί μοναχοί. Σέ πολλά ἔχουμε ὅλοι ἀνεξαίρετα νά ὠφεληθοῦμε ἀπό τό παράδειγμα τῶν ἀγίων, ἐάν μέ τιμιότητα στραφοῦμε πρὸς τόν ἔσω ἄνθρωπο, καί τότε θά ἀνακαλύψουμε πολλά ἀπό τά σφάλματα καί τίς ἀστοχίες μας. Τό κήρυγμα καί ἡ ἐμπειρία τῶν ἀγίων μας, ὁ βίος καί ἡ διδασκαλία τους, τό ἔργο καί ἡ ἰερά τους παρακαταθήκη εἶναι θησαυρός πού μάς προσφέρεται ἀπλόχερα καί γενναιοῦψυχα. Καιρός νά σπεύσουμε γιά νά πλουτίσουμε μέ τόν δικό τους πλοῦτο.

Ἀρχιμ. Ἰ. Ἀ.

30 Ἰανουαρίου 2022: ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ ΙΕΡΑΡΧΩΝ

Βασιλείου τοῦ μεγάλου, Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου καί Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου.

Ἰππολύτου ἱερομάρτυρος· ἀνάμνησις τῆς ἐν Τήνῳ εὐρέσεως τῆς εἰκόνας

τῆς Θεοτόκου (1823). Αὔρας (τῆς καί Χρυσῆς) μάρτυρος.

ῥηχος: βαρῦς – Ἐωθινόν: Γ' – Ἀπόστολος: Ἐβρ. ιγ' 7-16 – Εὐαγγέλιον: Ματθ. ε' 14-19.

Ἡ ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ: 6 Φεβρουαρίου, ΙΖ' Ματθαίου.

Ἀπόστολος: Β' Κορ. στ' 16 - ζ' 1 – Εὐαγγέλιον: Ματθ. ιε' 21-28.

**Νέα πολυτελής έκδοση της Αποστολικής Διακονίας
Συναξαριστικός εικονογραφημένος τόμος**

**Μητροπολίτου Φαναρίου Αγαθαγγέλου -
Χρύσας Μαλτέζου - Ένρικο Μορίνι**

**ΕΙΚΟΝΕΣ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΚΑΙ ΙΕΡΑ ΛΕΙΨΑΝΑ
ΑΓΙΩΝ ΤΗΣ ΚΑΘ' ΗΜΑΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ ΣΤΗ ΒΕΝΕΤΙΑ
(Α΄ έκδ., σχήμα 20x27 εκατ., σελ. 416)**

Ἡ παροῦσα πολυτελής έκδοση παρουσιάζει κατ' ἀρχάς τή Βενετία ὡς «τό μικρό Βυζάντιο», μέ τό περίγραμμα τῶν σχέσεων Βυζαντίου καί Βενετίας μέχρι τήν Δ΄ Σταυροφορία καί ιερά Λείψανα «ἀγνώστων» ἁγίων στή Χριστιανική Δύση. Τό Β΄ μέρος ἐπικεντρώνεται σέ εἰκόνες τῆς Παναγίας μέ δική τους ἱστορία, ὅπως ἡ εἰκόνα τῆς Παναγίας Νικοποιοῦ, τῆς Παναγίας Κρυπτής, τῆς Παναγίας Μεσοπαντίτισσας καί ἡ εἰκόνα τῆς Παναγίας τοῦ Φλαγγινιανοῦ Ἑλληνομουσείου. Καί τό Γ΄ μέρος περιλαμβάνει μελέτη γιά τά λείψανα Ἁγίων στόν Ναό τοῦ Ἁγίου Γεωργίου τῆς Βενετίας - Nazione Greca καί Cose Sacre, καί ἐν συνεχείᾳ τά Συναξάρια καί τίς «ἱστορικές περιπέτειες» τῶν ἱερῶν λειψάνων 36 Ἁγίων, Μαρτύρων καί Ὁσίων τῆς Ἐκκλησίας μας.

Σκοπός τῆς παρούσας ἐκδόσεως εἶναι νά προβάλλει τίς εἰκόνες τῆς Παναγίας καί τοῦς βίους τῶν Ἁγίων ὡς πρότυπα γιά τή σχέση καί τή στάση τοῦ ἀνθρώπου ἀπέναντι στόν Θεό καί νά μᾶς γνωρίσει τήν ἱστορία καί τόν πολιτισμό, τήν ἐπιστημονική - ἱστορική θεώρηση τῆς «μετακομιδῆς» τῶν ἱερῶν λειψάνων Ἁγίων τῆς καθ' ἡμᾶς Ανατολῆς στή Βενετία τῆς Ἰταλίας, κατά τήν περίοδο τῶν βυζαντινῶν χρόνων καί ἰδιαίτερα μετά τήν ἄλωση τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἀπό τοῦς Φράγκους, τό ἔτος 1204 μ.Χ.

**Παρακολουθήστε τό Πρόγραμμα τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (www.ecclesia.gr)**

ΟΜΙΛΙΑ ΤΗΣ «ΦΩΝΗΣ ΚΥΡΙΟΥ»: Κάθε Σάββατο καί ὥρα 6.00 μ.μ. γίνεται τό κήρυγμα τῆς «Φωνῆς Κυρίου», στόν Ἱ. Ναό Ἁγίας Εἰρήνης (ὁδ. Αἰόλου), Ἀθήνα.

«ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ», ἐβδομαδιαῖο φύλλο ὀρθοδόξου πίστεως καί ζωῆς τῆς «Αποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος». Ἰασιῶν 1, 115 21 Ἀθήνα. Ἐκδότης - Διευθυντής: Μητροπολίτης Φαναρίου Αγαθάγγελος. Σύνταξη, τηλ. 210.7272.331. Διεκπεραίωση, τηλ. 210.7272.388. Ὑπό τῶν ἱερῶν ναῶν διανέμεται δωρεάν. Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Αποστολικῆς Διακονίας.

Ἡ «ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ» σ' ὅλο τόν κόσμο μέσω Διαδικτύου: www.apostoliki-diakonia.gr

---